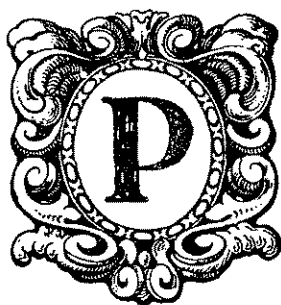

EL CASAL DEL CENTRE

ER fi hem arribat a la meta desitjada. Hi hem arribat vençuts per la fatiga, amargats pels desenganys... però hi hem arribat. El casal del CENTRE DE LECTURA s'aixeca magnífic al bell mig de Reus, i les ironies, els trets de la gelosia i de l'enveja, l'esclat de les petites passions, l'acció corrosiva dels obcecats, no han pogut fer defallir la voluntat ferma d'un home quin esperit vola per damunt de les impureses de la realitat, empenyut per un ideal que no tothom pot capir.

Fa més de cinc anys que amb els cabals ofrenats pel senyor Fàbregas va comprar-se el vell casal dels Marquesos de Tamarit, on el CENTRE s'hostatjava, i en fa més de tres que començaren les obres d'enderrocament i reconstrucció que, pagades pel propi senyor Fàbregas, han convertit aquell ranci edifici en aquest esplèndid palau, honra i orgull de la ciutat.

Si historiéssim el calvari que els elements directors del CENTRE hem hagut de pujar per a acomplir el deure que ens imposà la filantropia de l'esmentat patrici en posar a disposició nostra els cabals necessaris per a bastir l'edifici que inaugurarem el pròxim dia 30, la rojor de la vergonya encendria la cara de més d'un despitat i el penediment floriria en l'ànima mesquina d'alguns impotents que no sabent resignar-

se a què els altres treballin, perquè ells no saben treballar, han exterioritzat, en diverses ocasions, els seus neguits i les seves frisanques.

No és aquest el moment oportú de saldar comptes, emperò sí el de creure que vindrà el dia en què la història de la reconstitució del CENTRE s'haurà d'escriure, i per ella sabran les gèneres futures qui foren els que procuraren entorpir i negaren llur concurs a n'aquesta magna obra que des d'ara serà el fogar de la cultura reusenca. Cal que, quan sigui, l'historiàire faci justícia, a fi de què la seva acció tingui la força d'exemplaritat necessària per a fer renàixer el tradicional civisme i amor patri dels reusencs, aquell heroic civisme que tan belles coses havia creat, i que avui veiem exhaurit per obra i gràcia dels eterns protestaris, dels qui, essent impotents per a crear, dediquen llurs activitats a destruir lo que els demés van construint.

D'homes com N' Evarist Fàbregas, que sàpiguen resistir l'empenta dels envejosos, que tinguin l'ànima tan ben trempada com ell, i una noció tan clara dels deures de l'home ric envers la societat, se'n troben pocs; per egoïsme, doncs, hem de procurar que no surin els que entrebanquen el pas dels que caminen a fi de què el desengany no ofegui l'altruisme que floreix en el cor dels escollits.

L'actual crisi d'homes que es deix sentir a Reus; el fet de què la gent de vàlua es quedi a casa en lloc d'actuar de directors

de la vida social, com els hi correspon, no té altre origen directe que el que deixem assenyalat; emperò no devem oblidar que hi ha altres causes que contribueixen a n'aquest fet lamentable, i una d'elles, la més important, és la indiferència pública, la manca d'estat d'opinió per a tot lo que no es relacioni directament amb els interessos particulars.

El CENTRE DE LECTURA, aquesta institució gloriosa, d'història exemplar, s'ha refet, ha sortit de la indigència en què anava agonitzant, sense produir cap emoció en la massa ciutadana. El poble no s'ha fet càrrec del que representa per a Reus el posseir un temple dedicat a la cultura popular de la importància del que tenim, ni els fruits que d'ell en podem haver en l'avenir. Se n'adonen els forasters que el visiten i que l'admiren envejant-lo: la nostra gent, no.

Aquest estat de coses ha d'acabar; hem de girar l'esguard entorn nostre i hem de pendre exemple del que fan els pobles que progressen i que laboren per a la seva grandesa; hem de crear una consciència pública, un estat d'opinió prou fort que no permeti la lliure acció dels elements negatius, i, en canvi, creï ambient favorable per a que germinin i granin les iniciatives dels qui saben realitzar obra positiva i profitosa.

La decadència en què Reus es troba d'uns anys en aquesta part, ha d'alliçonar-nos a tots, fent-nos veure que el camí que hem trescat fins ara ens portarà indefectiblement a la ruïna. Hem de rectificar els nostres errors; hem de sacudir la nostra apatia.

El moment actual és, potser, el més favorable per a provocar la reacció que preconcitzem. El CENTRE DE LECTURA, rejuenit, alçant-se vigorós i enèrgic per damunt de tots nosaltres, és, si no una realitat, una esperança que ens ha d'orientar i donar coratge. Ell queda obert a tots els vents renovadors, a totes les iniciatives, a totes les intel·ligències. Tothom qui senti anhels de treballar, tothom qui vulgui contribuir al progrés cultural del nostre poble, que acudeixi al CENTRE DE LECTURA, que si som molts els que ens hi reunim, res podran contra nosaltres els eternals descontents.

Sense aquest concurs, sense aquest entusiasme, la renaixença del CENTRE seria eixorca. Tenim l'edifici, el cos, però manca l'ànima; tenim el continent, però no el contingut, i aquest contingut és el que demanem i esperem de les persones capacitades per a posar l'oli que manca a n'aquesta gran llàntia construïda per a què flamegi eternament per a glòria i prosperitat de Reus.

PERE CAVALLÉ

